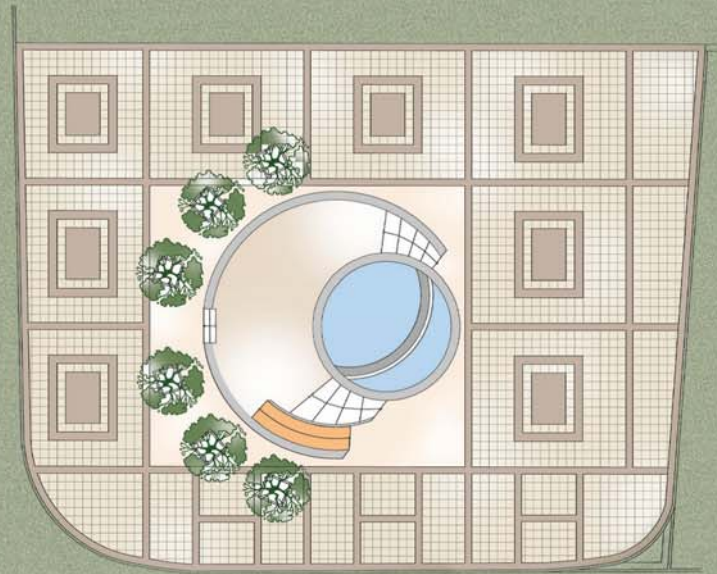

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Νομοθεσία και Ασφάλεια Τεχνικών Έργων

Τόμος Α' - Μέρος Β'

Νομοθεσία Μελετών και Εκτέλεσης Δημοσίων Τεχνικών Έργων

Αντώνιος Μανιάτης

Επιστημονικός Συνεργάτης -

Επικ. Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Δημόσιο

Νομοθεσία Μελετών και Εκτέλεσης Δημοσίων Τεχνικών Έργων

Σημείωση

Το ΕΑΠ είναι υπεύθυνο για την επιμέλεια έκδοσης και την ανάπτυξη των κειμένων σύμφωνα με τη Μεθοδολογία της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. Για την επιστημονική αριότητα και πληρότητα των συγγραμμάτων την αποκλειστική ευθύνη φέρουν οι συγγραφείς, κριτικοί αναγνώστες και ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι που ανέλαβαν το έργο αυτό.

Εικόνα εξωφύλλου

Επεξεργασμένη κάτοψη του τεχνικού έργου «Ψαράκια» του Δήμου Καλαμάτας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας

Πρόγραμμα Σπουδών
Διαχείριση Τεχνικών Έργων

Θεματική Ενότητα
Νομοθεσία και Ασφάλεια Τεχνικών Έργων

Τόμος Α' – Μέρος Β'

Νομοθεσία Μελετών και Εκτέλεσης Δημοσίων Τεχνικών Έργων

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

Επιστημονικός Συνεργάτης – Επίκουρος Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας

Πρόγραμμα Σπουδών

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Θεματική Ενότητα

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τόμος Α΄ – Μέρος Β΄

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Συγγραφή

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ

Επιστημονικός Συνεργάτης – Επίκουρος Καθηγητής ΑΣΠΑΙΤΕ

Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω

Κριτική Ανάγνωση

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Δρ. Πολιτικός Μηχανικός

Πανεπιστημίου Πατρών

Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του Προγράμματος Σπουδών

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Πανεπιστημίου Πατρών

Συντονιστής της Θεματικής Ενότητας, Επιστημονικός Επιμελητής

ΑΛΙΚΗ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΜΠ

Γλωσσική Επιμέλεια

ΑΡΙΣΤΕΑ ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Καλλιτεχνική Επιμέλεια, Σελιδοποίηση

ΑΡΤΕΜΙΣ ΓΛΑΡΟΥ

Συντονισμός ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού και γενική επιμέλεια των εκδόσεων

ΟΜΑΔΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΑΠ

ISBN: 978-960-538-687-0

Κωδικός Έκδοσης: ΔΧΤ 60/1 – Μέρος Β΄

Copyright © 2008 για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Οδός Σαχτούρη 16 και Αγίου Ανδρέου, Πάτρα 262 22 – Τηλ.: 2610 367300, Φαξ: 2610 367350

Σύμφωνα με το Ν. 2121/1993, απαγορεύεται η συνολική ή αποσπασματική αναδημοσίευση του βιβλίου αυτού ή η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε μέσο χωρίς την άδεια του εκδότη.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Το προσυμβατικό στάδιο δημοσίων συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών

<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....</i>	11
1.1 Προκαταρκτικά ζητήματα.....	14
1.1.1 Η έννοια του δημοσίου έργου	14
1.1.2 Έννοιες και ορισμοί.....	15
1.1.3 Οι Οδηγίες 2004/18/ΕΚ και 2004/17/ΕΚ και το πεδίο εφαρμογής του Ν. 3316/2005	18
1.1.4 Κατηγορίες μελετών και προγραμματική σύμβαση	21
1.1.5 Μητρώα Μελετητών και Εταιρειών Μελετών.....	24
1.2 Διαδικασία προς τη σύναψη συμβάσεων μελετών και παροχής υπηρεσιών.....	28
1.2.1 Διαδικασίες ανάθεσης	28
1.2.2 Η νομοθεσία πριν την έκδοση του κανονισμού προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών.....	29
1.2.3 Ο κανονισμός προεκτιμώμενων αμοιβών μελετών και υπηρεσιών....	30
1.2.4 Διαδικασίες ανάθεσης μελετών	34
1.2.5 Συμφωνίες-πλαίσιο	38
1.2.6 Διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών	39
1.2.7 Ενιαίος τρόπος βαθμολόγησης των οικονομικών προσφορών για συμβάσεις μελετών και συμβάσεις υπηρεσιών	42
1.2.8 Διαδικασία ανάθεσης με διαπραγματεύσεις	43
1.2.9 Τεχνικές προδιαγραφές και δημοσιεύσεις των προκηρύξεων	45
1.2.10 Παραλαβή αίτησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος-προσφοράς	46
1.2.11 Δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες	47
1.2.12 Προσωπική κατάσταση του υποψηφίου ή του προσφέροντα.....	47

1.2.13 Έλεγχος τεχνικής και επαγγελματικής καταλληλότητας	49
1.2.14 Κοινοπραξίες και συμπράξεις.....	50
1.2.15 Επιτροπή Διαγωνισμού και ενημέρωση των υποψηφίων	51
1.2.16 Δικαστική επίλυση διαφορών με βάση το κοινοτικό δίκαιο	52
1.2.17 Διοικητική και δικαστική προστασία κατά το ελληνικό δίκαιο.....	53
1.2.18 Ο έλεγχος διασφάλισης της διαφάνειας από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης.....	58
1.2.19 Ο έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο	61
<i>Σύνοψη</i>	63
<i>Κατάλογος ελέγχου</i>	65
<i>Παράρτημα</i>	66
<i>Βιβλιογραφία</i>	72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Το ενδοσυμβατικό στάδιο δημοσίων συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών

<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	73
2.1 Εξέλιξη της συμβατικής σχέσης	75
2.1.1 Σύναψη της σύμβασης	75
2.1.2 Εγγυήσεις	76
2.1.3 Διοίκηση σύμβασης μελέτης ή παροχής υπηρεσιών	77
2.1.4 Προθεσμίες και χρονοδιάγραμμα.....	80
2.1.5 Ποινικές ρήτρες	81
2.1.6 Συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες	82
2.1.7 Καταβολή της αμοιβής του αναδόχου	83
2.1.8 Υποχρεώσεις του αναδόχου και ελαττώματα του συμβατικού αντικειμένου	86
2.1.9 Έγκριση της μελέτης και παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης.....	87

2.1.10	Εμπειρογνώμονες	89
2.1.11	Αποζημίωση του αναδόχου λόγω υπερήμερίας του εργοδότη χωρίς λύση της σύμβασης	90
2.1.12	Έκπτωση του αναδόχου	91
2.1.13	Διάλυση της σύμβασης και αποζημίωση του αναδόχου	94
2.2	Επίλυση διαφορών από την εκτέλεση της σύμβασης.....	97
2.2.1	Ένσταση	97
2.2.2	Αίτηση θεραπείας	99
2.2.3	Δικαστική επίλυση	102
2.2.4	Υπεράσπιση τεχνικού υπαλλήλου με συνήγορο	106
	<i>Σύνοψη</i>	108
	<i>Κατάλογος ελέγχου</i>	110
	<i>Παράρτημα</i>	111
	<i>Βιβλιογραφία</i>	116

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ανάθεση δημοσίων τεχνικών έργων

	<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....</i>	117
3.1	Ρυθμίσεις προγενέστερες του Ν. 3263/2004 για το μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης.....	120
3.1.1	Αυτεπιστασία	120
3.1.2	Εγγραφή των εργοληπτικών επιχειρήσεων στο ΜΕΕΠ και κλήση τους	121
3.1.3	Τρόποι επιλογής αναδόχου	125
3.1.4	Περιεχόμενο της διακήρυξης	127
3.1.5	Το σύστημα «μελέτη και κατασκευή».....	129
3.1.6	Τεύχος παρατηρήσεων και βραβείο αξιολογότερων μελετών	132
3.1.7	Διαδικασία κατάθεσης προσφορών	133

3.1.8	Εγγύηση συμμετοχής και χρόνος ισχύος προσφορών	137
3.1.9	Αντιρρήσεις κατά του κύρους των δημοπρασιών.....	138
3.1.10	Προσβολή της πράξης της Προϊσταμένης Αρχής.....	139
3.2	Ρυθμίσεις του Ν. 3263/2004 για το μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης.....	142
3.2.1	Οι παλαιότεροι τρόποι επιλογής του αναδόχου.....	142
3.2.2	Η πράξη 68/2005 του έκτου τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου	143
3.2.3	Η διαδικασία μετά την επιλογή του αναδόχου.....	145
3.2.4	Διαδικασία κατάθεσης και εξέτασης προσφορών	146
3.2.5	Έγκριση του αποτελέσματος της δημοπρασίας	149
	<i>Σύνοψη</i>	151
	<i>Κατάλογος ελέγχου</i>	153
	<i>Παράρτημα</i>	154
	<i>Βιβλιογραφία</i>	159

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Εκτέλεση δημοσίων τεχνικών έργων

	<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις</i>	161
4.1	Έναρξη και εξέλιξη της συμβατικής σχέσης.....	163
4.1.1	Η σύναψη της σύμβασης	163
4.1.2	Εγγυήσεις.....	164
4.1.3	Αποστολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.....	169
4.1.4	Προθεσμίες και ποινικές ρήτρες.....	171
4.1.5	Χρονοδιάγραμμα κατασκευής και ημερολόγιο του έργου	173
4.1.6	Υποχρεώσεις του αναδόχου	175
4.1.7	Πειθαρχικές ευθύνες διοικητικών οργάνων	178
4.1.8	Βλάβες στα έργα και αναγνώριση αποζημιώσεων	179
4.1.9	Ακαταλληλότητα υλικών, ελαττώματα και παράλειψη συντήρησης ...	182

4.1.10	Πριμ και επιμετρήσεις.....	183
4.1.11	Η πληρωμή της αμοιβής του αναδόχου	186
4.1.12	Τροποποιήσεις	188
4.1.13	Ρυθμίσεις αναθεώρησης των τιμών.....	190
4.2	Λήξη της συμβατικής σχέσης και επίλυση συμβατικών διαφορών.....	195
4.2.1	Λόγοι έκπτωσης του αναδόχου	195
4.2.2	Διαδικασία και συνέπειες της έκπτωσης	196
4.2.3	Διάλυση της σύμβασης	198
4.2.4	Βεβαίωση περάτωσης εργασιών και διοικητική παραλαβή για χρήση	201
4.2.5	Παραλαβή.....	202
4.2.6	Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων.....	205
4.2.7	Διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών με ένσταση.....	206
4.2.8	Αίτηση θεραπείας	207
	<i>Σύνοψη</i>	213
	<i>Κατάλογος ελέγχου</i>	214
	<i>Παράρτημα</i>	215
	<i>Βιβλιογραφία</i>	224

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ο Ν. 3389/2005 για τις ΣΔΙΤ

	<i>Σκοπός, Προσδοκώμενα αποτελέσματα, Έννοιες κλειδιά, Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....</i>	225
5.1	Κεντρικός υποστηρικτικός μηχανισμός και διαδικασίες ανάθεσης.....	227
5.1.1	Έννοια συμπράξεων και Εταιρειών Ειδικού Σκοπού	227
5.1.2	Πεδίο εφαρμογής.....	228
5.1.3	Κεντρικός υποστηρικτικός μηχανισμός.....	230
5.1.4	Γενικές αρχές και κριτήρια επιλογής και ανάθεσης.....	231

5.1.5 Διαδικασίες ανοικτή, κλειστή και διαπραγμάτευσης	234
5.1.6 Ανταγωνιστικός διάλογος	235
5.1.7 Εξαιρετική διαδικασία εφαρμογής διατάξεων του νόμου περί ιδιωτικοποιήσεων	238
5.2 Εκτέλεση της σύμβασης σύμπραξης	240
5.2.1 Συμβατικό πλαίσιο και ειδικές ρυθμίσεις	240
5.2.2 Νομικά θέματα	242
<i>Σύνοψη</i>	245
<i>Κατάλογος ελέγχου</i>	246
<i>Παράρτημα</i>	247
<i>Βιβλιογραφία</i>	251
Κατάλογος κυριότερων συντομογραφιών	252
Συγκεντρωτικό γλωσσάρι νομικών όρων	253
Συγκεντρωτικός κατάλογος ελέγχου	256
Ενδεικτική απάντηση συγκεντρωτικού καταλόγου ελέγχου	257
Γενική βιβλιογραφία	260